

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12Csp/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820201783
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2022:5820201783.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, v právnej veci žalobcu: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpený: Roman Kvasnica a partneri s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Žilinská cesta 130, Piešťany, IČO: 35 866 598, proti žalovaným: 1/ Y. Y. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, M., 2/ S. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, M., obaja žalovaní právne zastúpení: BUKNA, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Jánoškova 1545, Dolný Kubín, IČO: 36 865 044, v konaní o zaplatenie 61.451,39 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamieťa.

II. Žalovanej 1/ a žalovanému 2/ sa spoločne a nerozdielne priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 03.09.2020 domáhal, aby súd uložil žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 61.451,39 EUR a úroky vyčíslené k 27.07.2020 vo výške 11.357,27 EUR, úroky z omeškania vyčíslené k 27.07.2020 vo výške 8.438,53 EUR, 5,13% ročný úrok zo sumy 61.451,39 EUR od 28.07.2020 do zaplatenia, 5% ročný úrok z omeškania zo sumy 72,808,66 EUR od 28.07.2020 do zaplatenia. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 0323293397 zo dňa 11.01.2007 (ďalej len „Zmluva o úvere“), poskytol žalovaným 1/ a 2/ ako dlžníkom splátkový úver na nadobudnutie, úpravu a údržbu nehnuteľnosti v celkovej výške 2.3000.000 SKK (76.346,01 EUR) s dohodnutou fixnou výškou úrokovej sadzby na obdobie 5 rokov vo výške 6,79% p.a. Výška úrokovej sadzby sa v priebehu trvania zmluvného vzťahu zmenila dvakrát, a to od 08.01.2012 na 5,89% p.a. a od 01.02.2017 na 5,13% p.a. Žalovaní sa zaviazali splácať úver v 287 splátkach splatných vždy k 20. dňu v mesiaci. Žalovaní svoj dlh zo Zmluvy o úvere spočiatku splácali riadne, väčšinou s menším omeškaním a na viackrát. K výraznému zhoršeniu platobnej disciplíny žalovaných došlo, keď od mesiaca apríl 2017 do mesiaca júl 2017 nesplácali svoj dlh voči žalobcovi. Následne žalovaní realizovali dve úhrady po 100 EUR a to 16.08.2017 a 13.10.2017. Dňa 24.01.2018 realizovali žalovaní poslednú úhradu dlhu vo výške 100 EUR a následne prestali splácať pohľadávku žalobcu úplne. Celkom žalovaní realizovali 186 úhrad v sumách od 2,54 EUR do 2200 EUR. Jednotlivé úhrady žalovaných boli žalobcom započítané na najstaršie nezaplatené splátky a ich príslušenstvo. Z dôvodu riadneho nesplácania dohodnutých splátok úveru, žalobca žalovaných vyzval písomným podaním z 06.12.2017, aby v lehote 15 dní od doručenia výzvy, zaplatili celú sumu omeškaného dlhu a zároveň ich upozornil na možnosť predčasného zosplatenia celého úveru. Keďže k zaplateniu dlžnej čiastky nedošlo, žalobca vyhlásil k 22.01.2018

mimoriadnu splatnosť pohľadávky, čo oznámil písomne žalovaným. Zároveň ich vyzval na zaplatenie celej dlžnej pohľadávky.

3. Žalovaní najprv uviedli, že žiadajú žalobu zamietnuť v celom rozsahu, nakoľko popierali pohľadávku čo do dôvodu a výšky, mali za to, že žalobca neosvedčil dostatočne svoj nárok a vzniesli námietku premlčania poukazujúc na § 103 Občianskeho zákonníka. Neskôr žalovaní poukazovali aj na to, že zo strany žalobcu došlo k neoprávnenému zosplatneniu celého úveru a žiadali, aby súd zaviazal žalovaných len na úhradu doteraz nezaplatených splátok úveru.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis. Súd zároveň v zmysle § 295 CSP pripojil aj spisy Okresného súdu Námestovo sp. zn. 11Csp/81/2018 a 7C/17/2018 a uznesenie Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12Csp/9/2022 zo dňa 15.02.2022.

5. Podľa §23a zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného k 11.01.2007:

(1) Spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

(2) Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

6. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začne plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565) začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „Zákon č. 62/2020“), lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynúť“

Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (napr. lehota na splnenie celého predčasne zosplatneného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 Občianskeho zákonníka) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta Občianskeho zákonníka). Je pravdou, že tým zákonodarca de facto skrátil premlčaciu dobu pre takýto prípad o tri mesiace (keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatniť dlh, lebo by porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), avšak je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne, ako je tomu v občianskoprávnej úprave za predpokladu, že takto ustanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv. Premlčacia doba v trvaní (de facto) dva a trištvrte roka je dostatočná na to, aby veriteľ uplatnil svoj nárok na plnenie celého predčasne zosplatneného dlhu na súde (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/84/2019, obdobne aj rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoCsp/7/2020 a sp.zn. 8CoCsp/2/2020).

7. Nakoľko žalovaní vzniesli voči žalobcom uplatnenému nároku námietku premlčania, súd sa s ohľadom na hospodárnosť konania musel vysporiadať najskôr s touto námietkou. Za účelom zistenia je opodstatnenosti vykonal súd dokazovanie, na základe ktorého zistil, že medzi stranami nebolo sporné, že Zmluva o úvere bola uzatvorená dňa 11.01.2007 a že na jej základe žalobca poskytol žalovaným

úver vo výške 2.300.000 SKK (76.346,01 EUR). Pokiaľ žalovaní spochybňovali nárok do jeho titulu a výšku neposkytli vo vzťahu k týmto ich tvrdeniam, žiadne relevantné tvrdenia, ktoré by účinne popreli tvrdenia žalobcu. Z výzvy zo dňa 06.12.2017 (č.l. 27) vyplýva, že ku dňu 06.12.2017 boli žalovaní v omeškaní vo výške 5.482,01 EUR. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 22.01.2018 (č.l. 28) vyplýva, že žalobca vyhlásil ku dňu 22.01.2018 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo Zmluvy o úvere. Toto oznámenie bolo obom žalovaným doručené 25.01.2018. Z výpisu z Úveru (č.l. 85) vyplýva, že posledná žalovanými vykonaná splátka bola za mesiac marec 2017. Od uvedeného mesiaca žalovaní vykonali už len dve úhrady vo výške po 100 EUR, pričom výška splátky bola v tom čase 534,19 EUR. Sám žalobca vo svojom vyjadrení uvádza, že splátky za mesiace február a marec 2017 boli žalovanými zaplatené a žalovaní neuhradili splátky za mesiac apríl 2017 a nasledovné. Z uvedených zistení je potom zrejmé, že chronologicky prvou nezaplatenou splátkou bola splátka za mesiac apríl 2017. Z vykonaného dokazovania zároveň vyplynulo, že žalobca riadne postupom podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyzval žalovaných na úhradu omeškaných splátok, a následne v spojení s § 565 prvá veta Občianskeho zákonníka, článkom II bodom 2 Zmluvy o úvere a bodmi 7.6.1. prvé písm. a) a druhé písm. a) vyhlásil predčasnú splatnosť celej pohľadávky zo Zmluvy o úvere. Uvedený spôsob dojednania si možnosti predčasnej splatnosti bol plne v súlade s právnymi predpismi účinnými ku dňu uzatvorenia Zmluvy o úvere.

8. Žalobca v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti pohľadávky zo Zmluvy o úvere žiadnym spôsobom nešpecifikuje, v dôsledku ktorej z omeškaných splátok vyhlásil celú pohľadávku z úveru za predčasne splatnú. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaní boli v čase vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v omeškaní so splátkami za mesiace apríl 2017 až november 2017. Žalobca mohol teda uplatniť svoje právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti už vo vzťahu k chronologicky prvej omeškanej splátke, t.j. splátke za apríl 2017 splatnej k 20.04.2017. Žalobca žalobu podal dňa 03.09.2020. S poukazom na § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka, ktorý osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby, začala trojročná premlčacia doba plynúť odo dňa bezprostredne nasledujúceho po omeškaní žalovaných so splátkou za mesiac apríl 2017, t.j. dňa 21.04.2017. Podľa § 1 ods. 1 písm. a) Zákon č. 62/2020 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňom vyhlásenia, t.j. 27.03.2020, v čase od 27.03.2020 do 30.04.2020 (35 dní) neplynuli premlčacie doby. Premlčacia doba, tak so započítaním zákonom upraveného obdobia kedy neplynula, uplynula dňa 26.05.2017.

9. Súd sa nestotožnil s argumentáciu žalobcu, ktorý mal za to, že splátka, pre ktorú je vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, je splátkou bezprostredne predchádzajúcou dátumu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca zároveň poukázal aj na ďalší alternatívny výklad, podľa ktorého za takúto rozhodnú splátku treba považovať tretiu splátku, ktorej splatnosť nastala pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti. Súd má za to, že takouto aplikáciou zákona by v zásade dochádzalo k obchádzaniu zmyslu § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka, pretože veriteľ by pre dlžníka nepredvídateľným spôsobom určoval, ktorú splátku bude považovať za rozhodnú pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, a určoval by tak začiatok plynutia premlčacej doby. Uvedeným postupom by veriteľ dosiahol, že aj v prípadoch jeho mnohoročnej pasivity, kedy by nechal omeškanie dlžníka nepovšimnuté, by mohol zosplatiť a následne vymáhať celú zosplatenú pohľadávku a riziku úspešne uplatnenej námietky premlčania by čelil len vo vzťahu k jednotlivým splátkam splatným pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti. Uvedený výklad by bol v rozpore so zmyslom zákona a tiež by zakladal pre dlžníka neakceptovateľnú právnu neistotu, nakoľko o začatí plynutia premlčacej doby by rozhodoval výlučne veriteľ.

10. Nakoľko bola námietka premlčania zo strany žalovaných vznesená dôvodne, súd ďalej nezisťoval skutkový stav veci a vec samú ani právne neposudzoval.

11. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12. Žalovaní boli z procesného hľadiska úspešní v celom rozsahu uplatneného nároku. Súd preto zaviazal žalobcu k úhrade náhrady trov súdneho konania, ktoré vznikli žalovaným, vo výške 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z.).